

Thesis Title Gender and Identity in the Bulang Migration System: The Movement of Bulang Labor from Yunnan Province, People's Republic of China to Thailand

Author Ms. Zhang Jie

Degree Sustainable Development

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Anchalee Singhanetra-Renard Chairperson

Assistant Professor Dr. Ratanaporn Sethakul Member

Lecturer Dr. Pinkaew Laungaramsri Member

Dr. Janet Sturgeon Member

ABSTRACT

This study examines one out-flow migration village located on the Xishuangbanna frontier between China and Burma/Myanmar. The migrants from this village are Bulang, which is one of 26 officially recognized ethnic groups in Yunnan (China). They have migrated abroad since the late-1940s, when the Communist Party liberated China. Three migration flows took place in this village. In this village, some rich Bulang families moved out of their hometown to Burma/Myanmar due to the insecure situation on the frontier when the political regime changed in China. This started the first population out-flow. As a consequence of the political reforms that happened in China since liberation, some other villagers decided to migrate to Burma/Myanmar. This out-flow lasted from the late 1950s until the Cultural Revolution (1966) and was done so the people could control their own lives. This was the second population out-flow. After social and economic transformation in China in the late 1970s, some former migrants returned to their home village, which opened the eyes of the villagers to a new world and prompted them to migrate too. Thus, the third migration flow emerged in the late 1980s, and early 1990s. In this out-flow, the majority of workers (aged 15-39) migrated for employment in Thailand. My study for this thesis focuses on the third population flow in order to study current migration trends in this village and, further, to understand the causes of such migration and its impact on the community.

The study attempts to identify the role of ethnic and cultural identity and gender relations in the Bulang migration system, as well as to identify gender relations during the process of migration. The first aim of this thesis is to show that traditional cultural practices and historical development resulted in a particular community identity. The Bulang people used this identity as a platform for current migration which then served to facilitate further migration. Bulang identity is based on the organization of the community into five clan groups in the village. The clan groups preserve cultural identity and contribute in other important respects to Bulang migration. Despite several political changes within China although some migrants remained abroad for up to four decades, the organization of the Bulang people has primarily remained clan-based both in the hometown and in their migration destinations. This organization has served as both a cohesive force in the community involving every age group and a necessary support system, particularly during periods of insecurity during the migratory process.

The second aim of this study is to argue that while the perception of the role of women did not necessarily change, on a practical level as decision makers, women played a key role through which the economic situation of the community improved. As migrants, women tend to earn less than men and have low skilled jobs involving considerable overtime. Nevertheless many managed to save earnings and use some of the money to fulfill other obligations in the community. In particular, they helped to preserve the spiritual identity of the community by supporting Buddhist novices and religious gatherings in places other than the temple. However, their fundamental position in society, both in their home communities and in their destination as migrants, does not appear to have changed. The formal division of work, thus persists along traditional lines of gender.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ เพศภาวะและอัตลักษณ์ในระบบการเคลื่อนย้ายประชากร: การอพยพแรงงานชาวปะลั้งจากมณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนสู่ประเทศไทย

ผู้เขียน นางสาว ชาง ชี

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาอย่างยั่งยืน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี สิงหนตร	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนพร เศรษฐกุล	กรรมการ
อาจารย์ ดร.ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี	กรรมการ
ดร.เจเน็ต สเตอร์เจน	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษารอพยพแรงงานชาวปะลั้งจากมณฑลยูนนานสู่ประเทศไทยครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาได้เลือกหมู่บ้านแห่งหนึ่งในสิบสองปีนนาใกล้พรมแดนประเทศจีนและสหภาพพม่า แรงงานอพยพจากหมู่บ้านดังกล่าวเป็นชาวปะลั้ง ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์หนึ่งในจำนวนทั้งหมด 26 กลุ่ม ในมณฑลยูนนานของประเทศจีน ชาวปะลั้งจากหมู่บ้านนี้ได้อพยพออกนอกประเทศตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 1940 ซึ่งเป็นช่วงที่พรรคคอมมิวนิสต์ได้ทำการปลดปล่อยประเทศ กระแสการอพยพเกิดขึ้นทั้งหมดสามครั้งในหมู่บ้านดังกล่าว ชาวปะลั้งที่มีฐานะดีในหมู่บ้านจะอพยพออกจากบ้านเกิดของตนไปยังประเทศพม่า เนื่องจากสถานการณ์ของความไม่สงบบริเวณพรมแดนในช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงระบอบการเมืองในประเทศจีน ถือเป็นจุดเริ่มต้นของระลอกแรกของการอพยพออกนอกประเทศ ต่อมาการปฏิรูปทางการเมืองในประเทศจีนตั้งแต่ยุคแห่งการปลดปล่อย ชาวบ้านบางส่วนได้ตัดสินใจที่จะอพยพไปยังประเทศพม่าอีกระลอกจนกระทั่งถึงการปฏิวัติวัฒนธรรมในปี 1966 ทั้งนี้เพราะต้องการอิสรภาพในการดำเนินชีวิต ปัจจัยข้างต้นนี้ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายออกนอกประเทศเป็นระลอกที่สองหลังช่วงการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของจีนในช่วงปลายทศวรรษ 1970 ผู้ที่เคຍอพยพออกนอกประเทศบางส่วนได้กลับเข้ามายังหมู่บ้าน ซึ่งเป็นการเปิดโลกทัศน์ใหม่ให้กับชาวบ้านพร้อมๆ กับการกระตุ้นให้พวกเขาต้องการที่จะอพยพเคลื่อนย้ายบ้าง การเคลื่อนย้ายประชากรออกนอกประเทศระลอกที่สามจึงเกิดขึ้นในช่วงปลายทศวรรษ 1980 และต้นทศวรรษ 1990 การเคลื่อนย้ายครั้งนี้เป็นการเคลื่อนย้าย

แรงงานของผู้มีอายุระหว่าง 15-39 ปี สู่ประเทศไทยเพื่อหางานทำ การศึกษาครั้งนี้เน้นที่การเคลื่อนย้ายประชากรในระลอกที่สามเพื่อศึกษาแบบแผนการเคลื่อนย้ายประชากรในปัจจุบันของหมู่บ้านแห่งนี้ และเพื่อทำความเข้าใจถึงสาเหตุของการอพยพเคลื่อนย้ายและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชุมชน

การศึกษาครั้งนี้ได้พยายามที่จะเชื่อมโยงบทบาทของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ และบทบาทของเพศทางสังคมในระบบการเคลื่อนย้ายแรงงานของชาวปะลั้ง และศึกษาความสัมพันธ์ของเพศภาวะในกระบวนการการเคลื่อนย้ายของประชากร จุดมุ่งหมายแรกของการศึกษาก็เพื่อแสดงให้เห็นว่าวิถีการปฏิบัติทางวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ส่งผลต่ออัตลักษณ์ของชุมชนนั้นๆ ชาวปะลั้งใช้อัตลักษณ์ดังกล่าวนี้เป็นฐานในการเคลื่อนย้ายแรงงานในปัจจุบันตลอดจนการเอื้อให้เกิดการเคลื่อนย้ายอื่น ๆ ที่ตามมา อัตลักษณ์ดังกล่าวนี้ตั้งอยู่บนโครงสร้างของชุมชนในหมู่บ้านที่มีอยู่ 5 กลุ่ม กลุ่มตระกูลเหล่านี้สามารถดำรงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและมีส่วนสำคัญต่อการอพยพแรงงานของชาวปะลั้ง แม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้เกิดขึ้นในประเทศจีนหลายครั้ง และแม้ว่าผู้อพยพได้พำนักอาศัยอยู่นอกประเทศนานถึงสี่ทศวรรษก็ตาม การจัดองค์กรทางสังคมของชาวปะลั้งยังคงเป็นแบบที่อิงอยู่กับวงศ์ตระกูลทั้งในชุมชนบ้านเกิดและในพื้นที่ปลายทางของการอพยพ การจัดองค์กรทางสังคมดังกล่าวนี้เองที่ยึดเหนี่ยวคนในชุมชนทุกกลุ่มอายุไว้ด้วยกัน และเป็นระบบสนับสนุนที่จำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาที่ขาดความมั่นคงในกระบวนการการเคลื่อนย้ายประชากร

จุดมุ่งหมายที่สองของการศึกษาครั้งนี้ เพื่อโต้แย้งในประเด็นที่ว่า การรับรู้เกี่ยวกับบทบาทของผู้หญิงไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับการตัดสินใจแต่บทบาทในภาคปฏิบัติกลับมีความสำคัญอย่างมาก และด้วยเหตุนี้เองผู้หญิงจึงมีส่วนในการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของชุมชนในฐานะของแรงงานอพยพ ผู้หญิงมีรายได้น้อยกว่าแรงงานชาย และส่วนใหญ่เป็นงานที่ใช้ทักษะน้อยและที่ต้องทำล่วงเวลา แต่ถึงกระนั้นผู้หญิงก็สามารถออมเงินรายได้และเจียดเงินบางส่วนเพื่อภาระที่ต้องรับผิดชอบในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแรงงานอพยพหญิง นับว่าได้ช่วยดำรงรักษาอัตลักษณ์ทางจิตวิญญาณของชุมชน โดยการสนับสนุนลูกหลานผู้ชายในการบวชเรียนและทำกิจกรรมทางศาสนานอกเหนือจากที่วัด อย่างไรก็ตามสถานภาพพื้นฐานทางสังคมของผู้หญิงทั้งในชุมชนภูมิลำเนาและในชุมชนปลายทางการอพยพก็ได้เปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด และการแบ่งงานกันทำก็ยังฝังแน่นอยู่ตามวิถีของเพศทางสังคมแบบดั้งเดิม